

Fröplantager ökar värdet av Norrland

Skogen är den fysiska verkligheten och en viktig resurs för Norrland. De globala miljöförändringarna gör resursen större och värdefullare. Skogar behövs för ett uthålligt samhälle, som inte förbrukar fossila resurser. Fröplantager förbättrar Norrlands skog och därmed Norrlands värde.

Skog är ofta den enda realistiska markanvändningen i Norrland, och regionen är lämplig för skogsproduktion. Skogens hantering och vidareförädling skapar arbetstillfällen i Norrland. Norrland är en perifer del av världen, men för skogsprodukter är Norrland en viktig del av världen. Skogens gröna guld tar aldrig slut utan blir mer och mer. Skog utjämnar vädrets verkningar, minskar erosion och ger jämnare vattenflöden. Skogen omvandlar luft, vatten och solljus till vad människor behöver med lågt behov av tillsatser, vad kan vara miljövänligare? När Norrland blir varmare växer den norrländska skogen bättre, samtidigt som den motverkar de negativa effekterna av den globala uppvärmningen.

Norrlands framtida skogar förbättras med fröplantager och därmed ökar värdet av Norrland. Fröplantagerna är vaggan, där morgondagens skogar föds. Det mest grundläggande för trädens framtid är valet av föräldrar. Detta görs när man planterar de framtida föräldrarna i en fröplantage. Det är seklets viktigaste skogliga beslut, som bestämmer över träden i skogen mer än hundra år framåt. Det är dessa träd som skapar förutsättningar och råvaror till gagn för Norrlands framtida innevånare.

Träden i en skog från en fröplantage etablerar sig bra, växer snabbt, är tåliga och får hög kvalitet. De får en stor genetisk variationen. Skogarna från fröplantagen klarar av varierande förhållanden, eftersom deras gener har testats under lång tid på många olika platser med olika förhållanden. Evolutionens naturliga urval känner bara till här och nu. Fröplantager är smartare! Ändå blir träden inte radikalt annorlunda, de växer en femtedel bättre i genomsnitt, men det är inte mer än variationen mellan träd i en vanlig skog, fröplantageträden och gammaldags träd överlappar.

Fler och bättre fröplantager är vad dagens generation kan göra för framtida norrlänningar. Men det hjälper också hela världen att mildra de framtida

problemen med miljöförstöring, befolkningsökning och resursknapphet. Vi lever i en ändlig värld, men utrymmet kan göras lite större med bättre träd.

Dag Lindgren

Dag Lindgren är pensionerad professor i skogsgenetik och en av dem som medverkat till att de framtida skogarna blir som de blir.

Bild

En under hösten planterad alldeles ny tallfröplantage utanför Umeå. I fröna som skapas här ligger framtidens landskap och resurser för framtida norrlänningar. Nu tillförs Norrland många millioner kubikmeter framtida avverkning. Nätburarna kring träden är gnagarskydd. Foto: Dag Lindgren

